

¿Guanyar el plet per perdre el botí?

- Rajoy utilitza l'Estatut contra el PSOE, però sap que és suïcida governar amb el 88% del Parlament en contra

JOAN TAPIA

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 20.04.10

Dissabte vaig dir que el rebuig del Tribunal Constitucional (TC) a la sentència que anul·lava «només» una part de l'Estatut no era la fi del món. Ho detallo. És absurd que un pacte polític entre el Parlament i les Corts espanyoles, plasmat en un text jurídic ratificat després a Catalunya, el corregeixi el TC. Només passa perquè l'obstrucció de la dreta, que ho recorria tot, va obligar a eliminar el recurs previ d'inconstitucionalitat.

El text va rebre el suport del 88% del Parlament, després negociat a Madrid (Guerra va dir «cepillado»), i aprovat per una majoria pivotada pel catalanisme i el socialisme. I més tard, va ser ratificat a Catalunya amb el 74% dels vots. Però la pugna entre els nacionalistes va fer naufragar la unitat, i ERC va acabar votant-hi en contra (amb el PP). I això va contribuir que la participació fos només del 50%. La Brunete mediàtica va proclamar que l'Estatut no interessava a ningú i el PP no només va interposar recurs, sinó que va maniobrar tant com van poder i va aconseguir inhabilitar un magistrat progressista.

El PP volia matar dos pardals d'un tret: l'Estatut i Zapatero. Per això no va renovar el TC quan tocava, fa dos anys. Sortien quatre jutges –tres a proposta del PP, un del PSOE– i n'hi havien d'entrar dos de cada partit. ¿Es va equivocar el PSOE al no acceptar la imposició de Francisco Hernando i Enrique López, enemics declarats de l'Estatut? Potser sí.

L'Estatut ja és una llei vigent, però té en contra la dreta i les reticències de part de l'esquerra. Al TC les taules són menys favorables. Per la recusació de Pérez Trepms i per la no renovació de quatre magistrats, que al novembre compliran tres anys de pròrroga quan la Constitució imposa un mandat de nou.

Amb aquest panorama, la sentència que recolzaven quatre magistrats per *salvar* l'Estatut no era una bona solució. L'Estatut és un text jurídic, però també és un pacte polític. I el pacte no es pot trencar sense perjudicis greus. La *poda* de l'Estatut era dolenta per a Catalunya – alimentava la frustració– i per a Espanya. Una nació plural no progressa contra una part.

I les taules allarguen els temps. El president Roosevelt no va aconseguir passar mesures del New Deal fins que van morir alguns magistrats del Suprem (són vitalicis). I aquí la llei socialista de reproducció assistida del 1989 no la va validar el TC fins a 10 anys després. Però els plets mostren les vergonyes i aquest TC s'ha exhibit incapaç. Per això, Montilla i Mas estan molt legitimats a l'exigir-ne la renovació.

Rajoy diu que no convé canviar-lo ara, a meitat de partit, perquè això seria carregar-se'l. La veritat és que a Catalunya –i a part d'Espanya– ja està deslegitimat. No es va renovar en el seu moment perquè –Duran *dixit*– el PP no va voler. Ara toca rehabilitar-lo. A Catalunya, només un TC constitucional (renovat) tindrà legitimitat. Hi ha qui sosté que la sentència «menys dolenta» era la fracassada i que ara el TC no podarà, sinó que arrencarà l'arbre de soca-rel. Els espanyolistes es freguen les mans i els sobiranistes, que preparaven artilleria contra aquesta

sentència, auguren la catàstrofe. És possible, però no probable. Primer, perquè hi ha divisió a la dreta del Constitucional, que a més no té majoria sense Manuel Aragón. A més, el cop de porta a Catalunya, quan només estan plenament legitimats sis magistrats sobre 12 (hi ha un mort, un recusat i quatre *caducats*, inclòs el nou ponent) seria vist aquí com una agressió. Distanciaria més Catalunya d'Espanya.

¿No li importa al PP? Ho dubto. Al PP l'enerva l'Estatut i aposta perquè sigui un passiu de Zapatero en les eleccions, però no li convé una sentència contrària de la qual aparegui responsable. Rajoy utilitza l'Estatut contra el PSOE, però sap que és suïcida governar amb el 88% del Parlament en contra. I si no ho sap, hi ha la *realpolitik*. Poc valorat però amb avantatge a les enquestes, Rajoy no pot fallar. Les primeres eleccions són les catalanes i un fracàs malmetria la prou castigada moral de la tropa (*cas Gürtel*). Rajoy aspira que PP i CiU sumin, i que Alicia Sánchez-Camacho faci Mas president. Treballaria així el suport de CiU a Madrid. Potser és un castell de cartes, però ho serà segur si el TC assassina l'Estatut. Llavors, Mas hauria de tornar al notari, abjurar de Sánchez-Camacho i somriure al PSC o, pitjor, a ERC. Mal negoci per a Rajoy, que no té llicència per a una tercera derrota.

Molestarà amb l'Estatut per debilitar el PSOE i accontentar l'*aguirrisme*, però no li interessa la sentència contrària. I Rajoy i Zapatero la poden endarrerir. L'Estatut continua vigent –qui dia passa, any empeny– i el partit que el va recórrer ja s'olora el risc de guanyar el plet (l'Estatut) i perdre el botí (la Moncloa). A més, Montilla i Mas es barallaran per tot, però exigiran la renovació del Constitucional, diran que un *caducat* no és un ponent acceptable, i que una sentència contrària seria una agressió.

Rajoy pot no entendre Catalunya, però sap què li convé. Recordin que fins i tot Aznar va parlar català en la intimitat.

Una sentència a curt termini és difícil. Després, tot dependrà de qui guanyi a Espanya. O dels suports que necessiti el partit guanyador.